

Tolna vármegye

Dunaföldvári járás
Mádorai (köt.) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Mádorai

nagy (kis) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a multban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebelezetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mely körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határán. (Rendszerint a dülő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mely rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

A község keletkezésének ideje az első
Országos Hivatalok közötti teheradó amit
igazol a II. Bécsi Király alatt épült kőtemplomja
apátsági templom építési engedély levele.
1. lásd: Péter. C. Diplom. II. köt. 122. lap!

Urbéres község.

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

3. Tartoznak-e a községhez öndílló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mely név alatt és mekkora a területük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mely területük (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

A község vázlatos térképe csatolva 1 db
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

nemzetiség szerint:

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földmivelés, ipar, bányászat, földmivelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házadózási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

A község határa Jölcse község határába van beékelve, a község Jölcse községtől 6 km-re fekszik.
Sík, ártér.

2618 kat. hold (birtokivék adatai alapján).

1803 k. hold szántó, 1 k. hold rét (kaszáló),

10 k. hold szőlő (beültetett), 573 k. hold

legelő, 33 k. hold erdő, 1 k. hold

nádas, 146 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok, mocsár, kőbánya).

Nem tartoznak.

Nincsenek.

Nincsenek.

2325 lélek.

114 r. kath., 1 g. kath., 2094 - ref.,

7 ág. h. ev., 7 izr., 3 egyéb

2322 magyar, 2 német, 1 tót,

1 rutén, 1 oláh, 1 horvát,

1 egyéb.

Csak a belterületen.

Nincsenek.

Földmivelés

184 ház és 724 lakás van.

Ref. egyháznak van 5 középülete.

II. A község szervezete, beosztása és közérdekű viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Előjárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.
(Kisközségben csak a székhely község lapján
kell kitölteni.)

Napidíjas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Községi képviselő-választókerületek száma, el-
nevezése, hány tagot választ.

3. Meg van-e bízva a község gyámhatósági
hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága.
(a község központjától, távolsági térkép adatai:
szerint járható útvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy)
Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület
székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és folyamőrség székhelye és
távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és
hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előjáróság cselédügyi
biráskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. A községi tűzoltóság szervezete:

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályo-
zási terve?

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Bíró. Törvény- (másod-) bíró. 9 esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám

1 főjegyző, 1 adóügyi jegyző, 1 orvos
1 állatorvos, 1 irodai alkalmazott,
1 pénztári alkalmazott, 1 egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

4 kisbíró (küldönc), 2 bába,

1 éjjeli őr és 1 gazdasági alkalmazott.

1 helyben 1 km.

11 virilista, 11 választott tag, 6 pót tag

A község 1 választókerületet alkot.

1 község 1 választókerületet alkot.

1 Szekszárd 48 km.

1 Paks, 12 km.

1 Paks, 12 km.

1 Dunaföldvár 15 km.

1 Csendőrség József u. 6. Folyamőrök József u. 15 km.

Van, 1 tag. Nincs.

Van. Nincs.

Nincs.

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság 1 tag.
Kötelezett tűzoltóság.

Van. Nincs.

Van. Nincs.

D) Szociális igazgatás.

8. Kórorvos székhelye és annak távolsága: Pölcös, 6 km.
- Hány magánorvos lakik a községben: /
- Községi bábák száma: 2 (nettó: 1)
- Körbába lakóhelye és annak távolsága: / km.
- Okleveles magánbábák száma: /
- Legközelebbi gyógyszerész hol van és milyen távol? Pölcös, 6 km.
- Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? Ékecsárd, 48 km.
- Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény?
(Árvaház, gyermekmenhely telep) Van egy szegényház Nincs.
9. A gondozott szegények száma: / intézeti ápolásban, / magán ápolásban.
- Elhagyott gyermekek száma: / gyermek.
10. Milyen a község ivóvize?
Pó
- Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke?
Kutviz, folyóviz, egészséges, ártalmatlan, jó. Nincsen.
- Van-e csatornázása? Nincsen.
11. Korcsmák és vendéglők száma?
4 korcsma, / vendéglő, / kávéház.
- Van-e szálloda, fogadó és hány? Nincsen.
- Van-e községben közfürdő? Nincsen.
12. Van-e a község határában gyógyfürdő,
üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra?
Nincsen.
- A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva?
/

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: Ékecsárd, 48 km.
- Kir. járásbíróság székhelye és távolsága: Dunaföldvár, 15 km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: Ékecsárd, 48 km.
- Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: Dunaföldvár, 15 km.
- Kir. pénzügyőri szakasz, vámőrs, vámőrségi kirendeltség, székhelye és távolsága: Kir. pénzügyőri szakasz, Földvár, 15 km.
- Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága: Pécs, kb. 150 km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

- 1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerök számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)
- 2. Középiskolák vagy más szakiskolák (iparos-tanociskola, g.mn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerök száma:
- 3. Óvodák jellege, száma és tanereje: Nyári menedékház van-e?
- 4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:
- 5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

Ref. elemi népiskola, 4 tanteremmel és 4 tanerővel. -

/.

/.

"Hadosai Levente Egyesület." -
"Leborád, 48 _____ km.

B) Vallásügy.

- 6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak: Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:
- 7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átváltalt kötelezettsége és mily teherrel jár?
- 8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párbrér és egyéneknint időről-időre kivetett adó stb.) Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)
- 9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

Ref. anyaegyház van, mely a budapesti ref. püspökséghez és a dunauelléki ref. egyházkerülethez tartozik. -

Dunaújföldvár, 16 km. -

A ref. egyházi képviselőtestület hivatalos évente 5 próbát tart és a ref. egyház helyett fizeti az ort. papok nyugdíjfelvételét, azaz próbát 645 arany for. lehet je (Lélek brax/fejente 7 for.) -

/.

/.

C) Kulturális intézmények.

- 10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?
- 11. Műemlék, természeti emlékszobor, honvéd-emlék vagy elesett hősök emléke?
- 12. Van-e állandó vagy időszakos színház, műkedvelő előadások stb. Mozgóképek. Kulturális egyesületek.
- 13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

/.

/.

Állandó mozgóképi színház van. -

/.

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országút, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

A községet keresztül halad a Dunaföldvár - Gyömrő - Madocsa - Dunakömlőd Híringy - hatósági közút. -

2. Vasúti összeköttetése, fő- vagy mellék-vonalak, van-e vasúti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közúti vasutak.

A mds. pártosi szárnyvonal. Vasútállomásunk "Gyömrő", mely a községtől 4,5 km-re fekszik -

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

Duna. Hajóállomás: Harta.

Van-e posta, távirta, távbeszélő állomása?

Posta. -

3. Melyik községi közlekedési útvonalhoz járul hozzá a község?

I.

Községi (közút) utak hossza?

----- 19 km.

Van-e kövezet-vámszedési joga.

Igen. — Nem.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

Nagy és közép birtok nincs. Az egész határ kis- és törpebirtokosok tulajdonát képezi -

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Nincs. -

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Van egy, melynek terjedelme 568 kat. hold. -

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Nincs. -

Van-e legelő-rendtartás?

Nincs. -

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Nincs. -

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Szetvárd, 48 km. -

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

Nincs. -

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Agg, 2000 ft-ól

Be van-e ültetve?

Részben. -

7. *Vízrendező és hasznosító társulat.* Annak székhelye. Van-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. *Állattenyésztési viszonyok.* Állatok száma: a tenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Kórállatorvos székhelye és annak távolsága.

Vízrendező társulat alutalóban van -

Kulturmérnökség Székesfehérvár, 80 - km.

436 ló, 1136 szarvasmarha, -

- 399 - sertés, - 26 - juh

szarvasmarha tenyésztés -

Bölcske, 6 - km.

Ipar és kereskedelem.

9. *A község állandó piaca hol van?* (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. *A községbeli kereskedések száma és jellege.*

Hitel és pénzüintézetek száma és alapitökéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. *Gyárak, ipartelepék és azok átlagos nagysága* (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. *Magánkezelésben álló közmlvek:*

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. *Bányák száma és jellege.*

Állandó bányauzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. *Háziipar és annak jellege.*

Paks 12 km és Dunaföldvár 15 km. -

Ugy Paks, mint Dunaföldvár. -

Stinócsa. -

Szekszárd, 48 km. -

5 vegyeskereskedés. -

/.

Egy. Madocsi Hitelrövelket, mint az ország közp. hitelrövelket tagja. -

3 kovács, 2 asztalos, 1 bográny, 1 cipész, 1 szíjártó, 4 mészáros.

Stinócsa. -

/.

Székesfehérvár, 80 - km.

Szekszárd, 48 - km.

/.

/.

/.

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

Hégy 14:1 középület van, összesen 24 helyiséggel.

Hivatalos célokat szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

Községháza 11, főjegyző lakó 6, adóügyi jegyző lakó 4 és a postaépület 4 helyiséggel.

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben töltendő ki)?

A község tulajdonát képezi.

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

66 kat. hold szántó és rét, _____
5 legelő, *33* kat. hold erdő,
 egyéb *93 kat. hold.*

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Az erdő házilag van kezelve, míg a többi ingatlanok kishaszonbérletben vannak kiadva.

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

Főjegyző javadalmát képezi 15 kat. hold föld.

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

Homok- és földbánya.

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi kocsrma stb.

Két (2) kocsrma épület van, melyek haszonbérletben vannak kiadva.

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

Földadó *7220* K *99* f. Házadó *3330* K
75 f. Ált. kereseti adó *1105* K *1* f. Társulati adó _____ K _____ f. Vagyon- és jöv. adó *4208* K *60* f.

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

Építőtöltés építés a duna ár vizek ellen; utcai járdaépítés; utcák tisztogatás; mert az esős időz beálltával járhatatlanok; hajóállomás létesítése; villanyvilágítás.

Madocsa 1925. nov. 14.

A község pecsétjének lenyomata:

Madocsa
 főjegyző
 Községi (köz) jegyző.